

# Indholdsplan for skoleåret 23/24 for Deutsche Nachschule Tingleff

## Hovedsigte

Det er efterskolens formål at tilbyde unge elever kurser med henblik på elevernes hele menneskelige udvikling og modning samt deres almene opdragelse og uddannelse, herunder formidle tysk sprog og kultur på basis af det dansk/tyske grænselands og det tyske mindretals specielle kulturelle og historiske forhold, der ifølge den ved stiftelse af "Bund Deutscher Nordschleswiger" den 22. 11. 1945 afgivne erklæring hviler på et demokratisk, humanistisk og kristent grundlag.

## Værdigrundlag

- På efterskolen mødes den danske og den tyske kultur. Eleverne skal lære begge kulturer at kende og lære at værdsætte dem. Gennem tolerance og gensidig accept bliver vejen banet, som fremmer forståelsen for begge kulturer. I skolen mødes elever fra begge kulturer for at leve, lære og arbejde sammen.
- Efterskolen arbejder med en helhedspædagogik, som formidler sociale og faglige kompetencer. Eleverne skal gennem ansvarsbevidsthed og selvstændighed lære at deltage aktivt i fællesskabet og tage ansvar for sig selv og gruppen. Efterskolen fremmer således også elevernes mulighed for at deltage aktivt og engageret i et demokratisk samfund.
- Samlivet mellem elever og medarbejdere er præget af gensidig respekt. Dvs. at man mødes i gensidig respekt, er høflig og hjælpsom over for hinanden og løser konflikter uden vold og ved hjælp af dialog.
- Hverdagen på efterskolen er præget af venlighed, glæde, hjertelighed og sjov.
- Efterskolen tilbyder eleverne undervisning, som også fremmer og videreudvikler de kreative, kunstneriske, musiske, håndværks- og idrætsmæssige evner.

## Skolens pædagogiske linje

Skolen er en institution, der hører til det tyske mindretal i Nordslesvig. Skolen er en del af det kulturelle, sociale og politiske arbejde i det tyske mindretal og understøtter dette arbejde gennem dets virke. Oprindeligt er skolen tiltænkt elever fra det tyske mindretal. Derudover henvender skolen sig til danske og tyske elever.

Formidlingen af det tyske sprog og den tyske kultur er et fokuspunkt i vores hverdag. Samspelet mellem tyske eller danske modersmålelever med de tilsvarende fremmedsprogslever motiverer/stimulerer indlæringen et nyt sprog.

Skolen er stedet, hvor unge mennesker med forskellig kulturbaggrund mødes. Gennem aktiv kulturudveksling mellem den danske og den tyske kultur opnås et socialt, kreativt og tolerant læringsmiljø, som er berigende for eleverne.

Eleverne er mellem 14 og 18 år, og et ophold på skolen skal gøre de unge mennesker til selvstændige, selvbestemmende og demokratiske samfundsborgere.

I dagligdagen er skolens pædagogiske linje præget af dialog, gensidig respekt og konsekvens.

## Eleverne

Et elevhold på Deutsche Nachschule Tingleff er oftest sammensat af ca. 50 % tyske og 50 % danske elever, hvoraf ca. 5 elever kommer fra det tyske mindretal i Nordslesvig. Eleverne kommer fra hele Tyskland og hele Danmark, men størstedelen er fra Sønderjylland og Nordtyskland.

Vores elevsammensætning gør, at vi i 9. klasse har et tysk og et dansk spor i fagene tysk, dansk, matematik, fysik, biologi, geografi, historie, samfundsfag og idræt. I tysk og dansk har de tyske elever tysk modersmålsundervisning og dansk fremmedsprogsundervisning, og for de danske elever gælder det

omvendte. For blandingsgruppen gælder, at de har både tysk og dansk modersmålsundervisning, hvilket betyder, at de kan tage den tyske såvel som den danske afsluttende prøve, FP9/FP10, Erster allgemeinbildender Abschluss (ESA)/Mittlerer Schulabschluss (MSA).

## Skoleårets start

Skolestart 2022: Søndag den 20. august 2023

## Ferier

Efterårsferie: Fredag, den 13. oktober 2023 – søndag den 22. oktober 2023

Juleferie: Onsdag, den 20. december 2023 – onsdag den 3. januar 2024

Vinterferie: Fredag, den 9. februar 2024 – søndag den 18. februar 2024

Skoleåret slutter lørdag, den 29. juni 2024

## Måltider

Morgenmad	8.00-8.25
Formiddagsmad	11.00-11.20
Middagsmad+pause	12.50-13.45
Eftermiddagsmad	Løbende om eftermiddagen
Aftensmad	18.05-18.30

## Kontaktgrupper

Skolens elever er opdelt i 12 kontaktgrupper, så hver kontaktlærer følger 9-10 kontaktelever hele skoleåret. I løbet af skoleåret samles kontaktgruppen til et ugentligt kontaktgruppemøde af ca. 45 minutters varighed.

Det er kontaktlærerens opgave at sikre, at dennes kontaktelever trives på skolen bl.a. gennem forespørgsler/henvendelser og samtaler. Omvendt gælder det for elever/forældre, at disse bør henvende sig til kontaktlæreren, hvis der er uklarheder eller tvivl om noget og ikke at brænde inde med spørgsmål. Ligeledes skal kontaktlæreren vejlede kontakteleverne ved personlige/skolemæssige problemer eller ved problemer på værelset.

De enkelte kontaktgrupper er mindst på en udflugt om året, såsom bowling, stand-up-padling e.l.

En gang om året planlægger kontaktgruppen et fællesarrangement for alle eleverne.

Kontaktlæreren afholder to skole-hjem-samtaler om året.

Efter fire uger på skolen afholder de enkelte kontaktlærere trivselssamtaler med deres kontaktelever med henblik på at sikre, at eleverne trives. I samtalen diskuteres bl.a. tidligere skolegang, mål for skoleåret såvel fagligt som socialt samt uddannelsesønske. Før trivselssamtalerne har vi haft en temadag omkring positiv psykologi.

## Uddannelsesvejledning (for elever, der vælger en ungdomsuddannelse i Danmark)

Der bliver afholdt en individuel uddannelsessamtale pr. elev om året og derudover efter behov. Målet med samtalen/samtalerne er at

- den unges uddannelsesmuligheder præsenteres og diskuteres
- den unge sammen med sine forældre og uddannelsesvejlederen finder en passende uddannelse og understøttes deri
- uddannelsesvejlederen foreslår en bred vifte af muligheder for den unge, men at det i sidste ende er den unge og forældrene, der har ansvaret for uddannelsesvalget
- den unge vælger en uddannelse vedkommende brænder for og ikke bare kommer videre i systemet

## Uddannelsesplan og tilmelding til ungdomsuddannelsen

Fra 4. jan. 2024 kan eleverne udfylde den obligatoriske uddannelsesplan inkl.

studievalgsportfolio/tilmelding til ungdomsuddannelsen, som underskrives elektronisk af forældrene fra d. 2.

feb. 2024 og senest d. 1. marts 2024. På den måde sender forældrene uddannelsesplanen til den pågældende uddannelsesinstitution elektronisk ved hjælp af optagelse.dk senest d. 1. marts 2024.

Hvis der er spørgsmål, kan disse rettes til skolens uddannelsesvejleder.

Derudover er ug.dk en udmærket hjemmeside til informationer om uddannelser i Danmark.

### **Brobygning**

For 10. klasse er der fem dages obligatorisk brobygning i uge 47, hvoraf mindst to dage skal foregå på en erhvervsrettet uddannelse, dvs. enten HHX, HTX, Social- og Sundhedsskolen, Landbrugsskolen eller en af uddannelserne på EUC Syd. Derudover er der mulighed for at besøge Statsskolen, HF på hhv. Statsskolen eller VUC og det tyske gymnasium i Aabenraa.

### ***Pædagogisk tilrettelagt samvær***

#### **Startuge**

I startugen arrangeres fællesarrangementer med henblik på at eleverne lærer hinanden at kende. Der afholdes kontaktgruppemøder, hvor der diskuteres bl. a. forventninger til skoleåret, valgfag og kontaktlæreren sørger for at eleverne kan finde rundt på skolen og føler sig godt til pas. Såvel de boglige fag som valgfag bliver præsenteret af de respektive lærere. Der arrangeres ture ud af huset bl.a. til Uge Badesø og til Tønder Festival. Desuden introduceres eleverne til positiv psykologi, som vi arbejder med gennem hele skoleåret. Sidst med ikke mindst introduceres eleverne til rengøringen på værelserne og på fællesarealerne.

#### **Blive-weekender**

På følgende dage skal eleverne blive på skolen:

- 1) Lørdagen før turen til Halvorsminde Efterskole
- 2) Gala/Prøveforberedelse – hele weekenden
- 3) Den sidste lørdag i skoleåret

#### **Tutorevents**

Tutorevents er kontaktgruppearrangementer, hvor en kontaktgruppe arrangerer en fest eller en event for hele skolen. Kontaktgruppen står for ideen til arrangementet, planlægningen, gennemførelsen og oprydningen. Det kunne være halloween, julefrokost, gala mm.

#### **Søskendedage**

På søskendedagene er der mulighed for at eleverne får deres små søskende på besøg på skolen. Der er aktiviteter i idrætshallen, og der tilbydes deltagelse i træsløjd, billedkunst, musik, dans mm. Ligeledes deltager alle små søskende i køkkentjansen, oprydning og rengøring af værelser og fællesareal i samarbejde med de store søskende.

#### **Juleafslutning**

Sidste skoledag før jul inviteres familierne til en juleafslutning, hvor eleverne bidrager med forskellige indslag, såsom oplæsning af digte og musikalske indlæg. Desuden er der Luciaoptog, og aulaområdet er forvandlet til en hyggelig julestue med kaffe og julebagværk.

#### **Afslutningstur**

I den sidste uge af skoleåret cykler eleverne eller køres i bus til Knivsbjerg, og er der i tre dage. Der vil være forskellige aktiviteter, som eleverne kan deltage i. Derudover vil der være lejrball og fællessang om aftenen, muligheden for at skrive mindebøger og sige ordentligt farvel til hinanden.

## **Elevråd**

Elevrådet er bygget op omkring kontaktgrupperne. Hver kontaktgruppe har en gangrepræsentant. Disse repræsentanter udgør elevrådet, som holder regelmæssige møder. Elevrådet kommer med forslag til aktiviteter og ændringer, som diskuteres på lærermødet. Elevrådet ledsages af en lærer.

## **Køkkentjans**

Hver kontaktgruppe har køkkentjans tre gange om året á en uges varighed. I denne uge rydder gruppen buffeten af eftermorgenmaden, vasker op og udfører lettere opgaver i køkkenet, indtil undervisningen starter. Derefter består køkkentjansen af afrydning af buffeten, opvask og rengøring af spisesalen efter middagsmaden og aftensmaden. På denne måde griber køkkentjansen ikke ind i undervisningen.

## **Rengøring**

Eleverne holder skolen ren. Rengøringen på skolen er opdelt i to kategorier:

- 1) Værelsesrengøring
- 2) Rengøring af fællesareal

Ad 1)+2)

Værelset rengøres hver morgen og fællesarealet hver aften, f.eks. et klasseværelse, toiletterne osv. Rengøringen består af medarbejdere.

Eleverne foretager en udvidet ugentlig rengøring af værelset og fællesarealet. I starten af skoleåret er alle kontaktlærere samt 2 medarbejdere fra det praktiske personale med til at vise, hvad der skal rengøres, og hvordan den ugentlige rengøring skal foretages. Efter 3-4 uger foretager eleverne selvstændigt den ugentlige rengøring, mens der er lærermøde. Denne rengøring sættes i gang af to medarbejdere fra det praktiske personale, og kontrolleres af kontaktlærerne efter lærermødet.

## **Jule- og sommerferierengøring**

Før jule- og sommerferien foretages en hovedrengøring af værelserne og fællesarealet af eleverne, hvor seks lærere og to fra det praktiske personale bistår.

## **Eksamensperioden**

For den mundtlige prøveperiode, som varer ca. tre uger, bliver der lavet en individuel plan for hver enkelt elev. I prøveperioden har eleverne undervisning svarende til 21 timer om ugen. Undervisningen består af teoretisk undervisning kombineret med pædagogisk tilrettelagt samvær, som f.eks. cykeltur, boldspil mm. planlagt og tilrettelagt af skolens lærere. På skolen forefindes beskrivelser af hver undervisningsdag med undervisningens formål og indhold for prøveperioden.

Ud over undervisningen hjælper hver elev en time med rengøringen af skolen, mht. at give eleverne medansvar for at skolen fremstår ren og pæn til det næste elevhold.

## ***Prøveforberedende fag***

	9. Klasse	10. Klasse
Tysk	JA, MB, SC	UP, IB, JA, UP, ND
Dansk	MH, SW	MH, SC, JA, SW
Engelsk	IB, MB, JJ	IB, MB, JJ
Matematik	SW, JP, MR	JP, IG, SW
Fysik/kemi	ND, JP	ND, IG
Historie	SC, MH, JA	-

Samfundsfag	JA, MH	-
Biologi	JP, ND	-
Geografi	MR, MH	-
Idræt	AS, SW	MR, JP

## **Undervisningen**

De obligatoriske fag står mål med undervisningen i folkeskolen, hvorfor der nedenfor er henvist til links på undervisningsministeriets hjemmeside under ”Fælles Mål”. Vi er en boglig skole og lægger stor vægt på den teoretiske undervisning. Vores styrke er, at vi underviser i både tysk og dansk modersmål, og at eleverne bl. a. derigennem stifter bekendtskab med to kulturer. De tyske og danske elever stifter bekendtskab med hinandens læringskultur, som fører til et godt læringsfællesskab.

Undervisningen på DNT udnytter efterskoleformens særlige muligheder ved i perioder at have anderledes uger, temadage samt blive-weekender. **Ugeskema se hjemmesiden.**

## **Tysk modersmål**

Tysk modersmål er afstemt med målene for „Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig” 9. og 10. klasse samt med målene for tysk i ”Schleswig – Holstein” 2014.

Med henblik på at opnå „Erster allgemeinbildender Schulabschluss (ESA) og ”Mittlerer Schulabschluss (MSA)” er deltagelse i tysk modersmål en forudsætning.

I hovedtræk arbejdes der med følgende emner: tale og skrift, tekstforståelse, sprog og sprogbrug samt retskrivning.

## **Tysk fremmedsprog**

Tysk fremmedsprog på DNT svarer til den almindelige tyskundervisning i folkeskolen. Der arbejdes med at lære at forstå tysk i tale og tekst. Der arbejdes med at læse og forstå tekster fra dagligdagen og forskellige teksttyper. Der indøves at udtrykke holdninger og meninger i tale og skrift. Der præsenteres et forberedt emne på et enkelt og forståeligt sprog.

Eleverne trænes i at udpege nøgleord, så en tekst bliver forståelig uden at betydningen af hvert eneste ord i sætningen er kendt.

Sproget tilegnes ved bevidst at anvende ligheder mellem tysk og andre sprog, så eleverne lærer at ”gætte”, hvad et ord kunne betyde. Ligeledes skal eleverne lære at turde bruge sproget, selvom det ikke er hundred procent korrekt.

Med henblik på at skabe variation i undervisningen inddrages Internettet, IT-medier og film.

Se følgende link:

<https://emu.dk/grundskole/tysk/faelles-mal>

## **Dansk (se følgende link)**

<https://emu.dk/grundskole/dansk/faelles-mal>

## **Dansk fremmedsprog**

Da elevgruppen på Deutsche Nachschule Tingleff er klart opdelt i en dansk og en tysk gruppe, må man forudsætte, at faget dansk som andetsprog entydigt sigter på de tysksprogede elever.

Forudsætningsniveauet er meget ringe eller næppe forhåndenværende.

Med udgangspunkt i elevernes sproglige forudsætninger og behov, arbejdes der med at udvikle deres færdighed i at forstå og anvende dansk i forskellige situationer.

De grundlæggende færdigheder er at se, lytte, tale, skrive og læse.

Arbejdet med sproget omfatter opmærksomhed overfor sprogtilegnelse, sprogfærdighed og sprogbrug. Arbejdet med sprogbrug omfatter sproghandlinger og sproglige omgangsformer.

Med udgangspunkt i elevernes forudsætninger arbejdes der i væsentlige træk med dansk kultur, herunder danske samfundsforhold for at opnå en forståelse af dansk kultur.

Undervisningen tilsigter at bibringe de tyske elever færdigheder i at kunne begå sig i forskellige hverdagssammenhænge. De tyske elever bliver taget ud af deres kultur og hverdag og konfronteres

med dansk sprog, kultur og samfund.

I 10. klasse er undervisningen opdelt i to hold, et almindeligt fremmedsprogshold og et hold, der vil fortsætte på Det tyske Gymnasium i Aabenraa. Det sidstnævnte hold har mulighed for at tage stopprøven i dansk, som sædvanligvis tages i 1.g, her på skolen.

### **Matematik**

<https://emu.dk/grundskole/matematik/faelles-mal>

### **Engelsk**

<https://emu.dk/grundskole/engelsk/faelles-mal>

### **Fysik/kemi** (se følgende link)

<https://emu.dk/grundskole/fysikkemi/faelles-mal>

### **Naturfag**

<file:///C:/Users/kw/Downloads/180905-Proevevejledning-Faelles-proeve-naturfagene-FP9.pdf>

### **Historie**

<https://emu.dk/grundskole/historie/faelles-mal>

### **Biologi**

<https://emu.dk/grundskole/biologi/faelles-mal>

### **Geografi**

<https://emu.dk/grundskole/geografi/faelles-mal>

### **Samfundsfag**

<https://emu.dk/grundskole/samfundsfag>

### **Idræt 9. klasse**

<https://emu.dk/grundskole/idraet/faelles-mal>

### **Idræt 10. klasse**

Målene for idrætsundervisningen er bl.a.

- Formidling af alsidige oplevelser og erfaringer med idræt
- Videreudvikling af de motoriske færdigheder
- Motivation af eleverne til at blive bevidste om egen sundhed og velvære. Ligeledes at bevidstgøre eleverne om vigtigheden af bevægelse og idræt i fritiden og i det senere liv
- At være en fair „sportsmand“
- Udvikling af kognitive områder med henblik på at kunne vurdere og handle i hverdagen
- Styrkelse og stabilisering af kondition og koordinationsevne
- At være bevidst om afspænding med henblik på at kunne klare stressede situationer i hverdagen

Undervisningens indhold: boldspil, løbetræning, gymnastik, konditionstræning og krafttræning

### **Evaluerings af undervisningen**

I løbet af kurset evaluerer eleverne deres udbytte af undervisningen ved at udfylde et spørgeskema mht. egen indsats, den boglige undervisning og valgfagene.

**Rotationsfag:** Vi tilbyder tre obligatoriske rotationsfag i løbet af skoleåret, dvs. eleverne er delt op i tre grupper og starter hhv. med et rotationsfag, hvorefter grupperne roterer. Rotationsfagene er

- 1) Mindretal/grænselandet
- 2) Medborgerskab
- 3) Tysk og dansk kultur

### 1) Mindretal/Grænselandet

Der er afsat 8 lektioner til faget og målet er hovedsagligt at oplyse eleverne om grænselandets særegenheder, herunder de to mindretal nord og syd for grænsen. Der arbejdes med følgende punkter:

- Mindretallenes historiske baggrund
- Strukturen i det tyske mindretal, herunder dets institutioner
- Grænselandet
  - o Sprog (tysk, dansk, sønderjysk, plattysk, frisisk)
  - o Fester og traditioner
  - o Mad og drikke
  - o Vestkysten
  - o Grænsehandel
  - o Berømte sønderjyder (Emil Nolde)

### 2) Medborgerskab

I en tid, hvor stigende individualisering i højere og højere grad sker på bekostning af det fælles bedste og de lange sociologiske perspektiver (*inkrementalisme*), er et fag som medborgerskab vigtigt, da det netop søger at blottlægge de mekanismer, der virker formativt for et samfund og ikke mindst – om man så må sige – dets ‘resiliens’.

Siden 2001 har man i Danmark, og mange andre steder i verden, kunnet iagttage en individuel (liberal) frisættelse fra fællesskabet. Derfor kan og skal *medborgerskab*, ses som genopførslen af en gammel debat mellem *kollektivism* og *individualisme*, eller med andre ord: mellem *kommunitarisme* og *neo-liberalisme/* (neo-utilitarisme). I stedet for i enhver henseende at sætte egne behov først, så giver medborgerskab eleverne muligheden for igen at besinde sig på det fællesskab, som alt andet lige altid allerede pågår i et hvert samfund. At man m.a.o. fra tid til anden nødvendigvis må tilsidesætte egne behov til fordel for det fælles bedste (jf. Rousseau). Fra at være en statsborger med *pligter* og *rettigheder*, betoner vi i dette fag medborgeren med *forpligtelser*. Sådanne tanker kan i det enogtyvende århundrede virke antikverede, men ikke desto mindre er der en god portion fornuft heri, ikke mindst set i lyset af de integrationsproblemer, vi ikke alene i Danmark, men tilmed i store dele af Europa, søger at tackle.

Ovenstående problematik kan føres tilbage til én af velfærdsstatens grundidéer: nemlig den at drage omsorg for individet, således det frisættes i forhold til de instanser, der tidligere drog omsorg: familien og fællesskabet. Som modvægt hertil, søger medborgerskab at accentuere, at et samfund er noget, der altid allerede er i gang. At mennesket fødes ind i et samfund med et utal af forudgivne forhold og sammenhænge. I måden, hvorpå vi i medborgerskab søger at gestalte en fortolkning af en samfundsindretning, er selvet *situeret* og just ikke ubundet. Man er som individ situeret af forudgivne meningsfællesskaber og kulturelle koder og skal således ikke kontinuerligt opfindes på ny. Selvet præges af den kultur, det nu engang er født ind i. *Fælles-* og *medborgerskabet* er nøglen til at forstå selvet og *ikke* omvendt. Grundessensen er følgelig, at der forud for individets rettigheder findes noget, der er vægtigere: de fælles goder og det fælles bedste.

I praksis introduceres eleverne til de for de ovenstående relevante ideologier og ismer: Hal Koch, Alf Ross, Habermas, Anthony Giddens og Tony Blairs ‘tredje vej’ demokrati, minimalstat, liberalisme, kommunitarisme, velfærdsstat, velfærdssamfund og økonomisk teori m.m. Det teoretiske stof søges

uafladeligt, vha. gensidig dialogisk undervisning, forankret i aktuelle begivenheder og relationer, den enkelte elev kan forholde og se sig selv i forhold til.

### **3) Tysk og dansk kultur**

I faget udnyttes at vi har to kulturer på efterskolen. De tyske elever hører og oplever den danske kultur og omvendt. Faget giver god mulighed for at underbygge og støtte den daglige tysk- og danskundervisning.

### **Anden undervisning**

#### **Projektuge/OSO-opgave (Obligatorisk selvvalgt opgave)**

For 9. klasse gennemføres den obligatoriske projektopgave, hvor der stilles et overordnet emne, og derefter vælger eleverne et underemne, der arbejdes med alene eller to og to.

I 10. klasse arbejder eleverne med den obligatoriske OSO-opgave, som skal tage udgangspunkt i elevens uddannelsesønske.

Begge projekter har fokus på processen, et produkt og den afsluttende præsentation af projekterne, hvor forældrene bliver inviteret.

### **Motion**

Eleverne har 30 minutters motion mandag til torsdag. De kan vælge mellem fem forskellige tilbud, f.eks. gåning, løb, boldspil, yoga, fitness. De kan vælge nyt fire gange om året.

### **Kreativ uge**

I uge 41 har vi en uge, hvor eleverne er kreative på mange forskellige måder, bla. tilbydes værksteder med fremstilling efterårsdekorationer, fremstilling af fuglehuse mm. i træ, tekstildesign, billedkunst, kulinariske specialiteter, kor og band. Sidste skoledag før efterårsferien inviteres familierne til et fælles efterårsmarked, hvor alle produkterne sælges. Indtægten går til Børnecancerfonden.

### **Ryste-sammen-tur til Havorsminde Efterskole**

I uge 37 tager vi på en ryste-sammen-tur til Halvorsminde Efterskole, hvor vi bor på Halvorsminde Efterskole. Hovedformålet med turen er, at eleverne lærer hinanden at kende, at det sociale fællesskab styrkes og venskaber dannes. Derudover deltager størstedelen af personalet på turen, så elever og personale og elever også lærer hinanden at kende.

### **Skolerejse til Berlin/Skitur til Østrig/Ridelejr på Rømø**

I uge 10 tager skolen på skolerejse. Eleverne kan vælge mellem tre destinationer, bl.a. Berlin, hvor vi bla. er på bytur, oplever nogle af Berlins seværdigheder, går i teatret og biografen.

Den anden mulighed er en skitur til Østrig, hvor vi står på alpin ski, og mulighed tre består i en tur til Rømø på ridelejr. På turene får eleverne fælles oplevelser, nye venskaber dannes, og der skabes minder for livet.

### **Grænselandsuge**

Vi arrangerer en grænselandsuge med turer til forskellige historiske steder i Nordslesvig og Sydslesvig, som f.eks. Sønderborg Slot, Ribe, Flensborg mv. På turene præsenteres eleverne for landsdelene nord og syd for grænsen, og grænselandets historie fortælles. Baggrunden for de to mindretal nord og syd for grænsen forklares ud fra et historisk synspunkt. Turene understøtter efterskolens formål om at opleve tysk og dansk kultur. Ugen afsluttes med et sønderjysk kaffebord, hvor forældrene bliver inviteret.



## **Jobcafé**

Der arrangeres to dage med jobcaféer på hhv. tysk og dansk, hvor forældre bliver inviteret til at komme på skolen og fortælle eleverne om deres karrierevej, dvs. uddannelse, jobs samt uventede muligheder, som dukkede op i arbejdslivet. Formålet med jobcaféerne er at høre om forældrenes vej i arbejdslivet og især at lytte til forskellige veje, som ikke altid var planlagte fra starten. Eleverne hører om de forskellige tilbud forældrene har fået på deres vej og de tilfældigheder, der har været afgørende for, hvor forældrene står i arbejdslivet på nuværende tidspunkt.

Ligeledes inviteres også folk fra lokale virksomheder til at fortælle om deres uddannelse og arbejdsliv. Endelig får vi besøg af forskellige ungdomsuddannelser, som f.eks. EUC-Syd og IBC (Handelsskolen) fra Aabenraa.

## **Dame-/herretur**

I starten af skoleåret arrangerer vi to dage, hvor pigerne laver aktiviteter for sig, og drengene er aktive for sig. Formålet med turene er, at pigerne og drengene får mulighed for at lære hinanden at kende hver for sig i den mindre gruppe.

I år tager pigerne til Genner High park, hvor der er mulighed for at klatre og afprøve sine grænser sammen med nye kammerater. Der er også mulighed for at spille minigolf, hvor der opstår lejlighed til at snakke og hygge med de nye kammerater. Aftenen tilbringes på skolen, hvor køkkenet har tilberedt en lækker buffet med spændende retter.

Drengene kører til Knivsbjerg, som er en institution hørende til det tyske mindretal i Rødekro. Der kan laves en masse outdooraktiviteter, såsom bueskydning kast med kæmpesten mm. på Knivsbjerg. Til aftensmad serveres helstegt pattegris, som har været under forberedelse hele dagen. Drengene er aktive hele dagen og overnatter på Knivsbjerg i telte.

Næste dag spilles der spil, og derefter mødes pigerne og drengene igen og ser billeder fra hinandens ture.

## **Valgfag**

**Valgfagene er halvårslige.**

### **Byggefag**

I ”Bygge” bliver forskellige håndværksmæssige teknikker (historiske og nutidige) samt forskelligt værktøj præsenteret til forberedelse på en erhvervsuddannelse (tømrer/snedker). Undervisningen lægger op til din fantasi og glæde ved at skabe enten ting til dig selv eller f.eks. til vores efterårsmarked, som finder sted før efterårsferien.

I ”Bygge” bliver der også undervist i mindre eller større snittearbejde, snitning af figurer, masker eller skrift. Finerarbejde, som f.eks. fremstilling af et skakbræt eller design af dine egne møbler, bord, stol eller skab, er også muligheder.

### **Band**

I undervisningen inddrages relevante instrumenter. Eleverne skal have kendskab til forskellige instrumentgruppers klanglige og tekniske muligheder og forskelligheder.

Sammenspil udgør en væsentlig del af undervisningen, og eleverne skal spille sammen i både større og mindre grupper.

Valg af indhold foretages i relation til elevernes erfaringer og udvikling og på baggrund af deres forudsætninger for at kunne håndtere og udvikle færdigheder på de forskellige instrumenter. Repertoiret skal spænde genre-mæssigt bredt.

Der arbejdes med at bevidstgøre puls- og taktfornemmelsen, som er en vigtig forudsætning for at et sammenspil lykkes. Dette kan ske gennem rytmeledsagelse til sange, enkle rytmeinstrumenter som håndtrommer, tamburiner, claves og klap er velegnet i den forbindelse.

Der stiles mod at arbejde med varierede og komplekse rytmer i forskellige stilarter, hvor instrumenter som f.eks. el-bas, guitar, trommesæt, klaver, congas m.fl. giver et autentisk lydbillede.

Desuden vil instrumenter som keyboard og synthesizer kunne inddrages for at skabe et mere komplekst lydbillede.

## **Design**

I design bliver der syet forskellige beklædningsgenstande, f.eks. tasker, penalhuse eller andre ting i forskellige stoffer, læder eller andre materialer. Hvis du kan lide at sy enten i hånden eller på symaskinen, så er design noget for dig. Vi producerer også opslagstavler, små æsker o.l. i forskellige materialer. Hvis du kan lide at designe mønstre, tegne tegninger på produkter fra bunden af, diskutere materialer og fremstille produktet, så er design valgfaget noget for dig.

## **Adventure**

Formål adventure er kort fortalt oplevelser i friluftrelaterede discipliner, hvilket vil sige aktiviteter som: Kano, SUP, klatreaktivering, skydning (såvel gevær som bueskydning). Men også kendskab til den danske fauna og dyreliv. Der vil også nogle gange blive lavet mad på primitiv måde. Samarbejds målet sætter særlig fokus på at kunne fungere som gruppe, at kunne hjælpe og støtte hinanden, at kende og anerkende egne og andres ressourcer på den for gruppen bedst mulige måde. De Tekniske mål refererer til det at mestre færdigheder og teknikker. Det kan f.eks. handle om kognitive og kropslige færdigheder, hvor orientering er den vigtigste. Evnen til at læse kort, holde retning og kurs, planlægning af stræk og vejvalg trænes. Desuden trænes klatring, teknikker til vands: svømning, kano- og kajaksejls. De fysiske mål handler om kondition og udholdenhed, hvor gentagne øvelser opøver denne. Udfordringen handler om at rykke sig selv og holdet et lille stykke i forhold til det ”velkendte og sikre”, også kaldet at komme ud af ”komfortzonen”. Det handler også om at udnytte de udfordringer, der ligger i naturen. Udendørslivet kan nydes på mange måder: Snitte med kniv, hugge med økse, lave mad over ild, sidde i en sauna, ligge i et vildmarksbad, svampetur eller orienteringsløb i skoven, tur til stranden, cykle gennem landskabet, kanosejls, lave pandekager eller et snobrød, lave sin egen kniv, lave møbler i træ, skydning med bue og pil samt riffel.

## **Fodbold**

Den forhåndenværende og opøvede teknik skal forfines og udbygges. Derudover undervises eleverne i angrebstechnik (rettidig aflevering, kunne se gunstige målsituationer) og forsvarstechnik (mandsopdækning, samarbejde på banen), så det tjener holdet bedst.

Der bliver også spillet kampe, hvor de internationale regler anvendes.

## **Volleyball**

Gennem forskellige metodiske øvelser lærer eleverne at spille volleyball. Elevernes tekniske og taktiske kunnen vil blive udvidet gennem de forskellige øvelser. Det affektive område vil også blive tilgodeset, og elevernes kompetencer vil blive udvidet ved at spille volleyball. Om sommeren er der mulighed for at spille beachvolley på skolens to beachvolleybaner.

## **Full Body**

Full Body er et fitness fag, hvor kropsvægten bruges til at styrke muskler, og samtidig gøre noget for krop og dit helbred? Med målrettede øvelser styrker vi vores generelle fitness og alle muskelgrupper. Typisk vil man lave et antal øvelser pr. muskelgruppe for de store muskelgrupper og mindre muskelgrupper. Dermed gøres noget godt for kroppen og sundheden, og elevernes selvtillid styrkes.

## **Cheerleading**

Cheerleading er en idrætsgren, som består af stunts og pyramider (en form for akrobatik), tumbling, jumps og koreografi-træning. Målet i linjefaget er at øve simple stunts og pyramider, passende til elevernes fysiske

niveau og tekniske kunnen. Disse stunts og pyramider vil alt efter niveau være i hofte-, skulder- eller over hovedhøjde.

Stunts bliver primært gennemført i grupper á 4-5 personer og en spotter (hjælper, der ikke er inkluderet i hovedparten af løftet), mens pyramider for det meste kræver et antal på mindst ti udøvere. På denne måde lærer eleverne at samarbejde og kommunikere med hinanden for at kunne lykkes. Stunts og pyramider kan være med til at skabe et fællesskab, da succesoplevelser kun opstår i samarbejde.

Desuden får eleverne i linjen cheerleading viden om tiltag i forhold til sikkerhed i såvel stunt- og tumblingområdet. Det indebærer brug af måtter, korrekt teknik i udførelsen af øvelserne og korrekt spotning.

## **Ridning**

Ridning er ikke bare en fornøjelse - den byder dig tilmed muligheden, sammen med hesten at udvikle din kropsbevidsthed og at styrke din selvtillid. Vi tilbyder ridning som en tretimers eftermiddagsundervisning først og fremmest for begyndere. For den øvede rytter undersøger vi muligheder for at deltage i kurser på rideskolen. Undervisningen er opdelt i en teoretisk og en praktisk del og finder sted både i skolens egne lokaler og i den nærliggende rideskole. Undervisningen har til hensigt at formidle grundviden og grundfærdigheder i omgang med hest og ridesport f.eks.

Teori:

- Ridesportens grundbegreber
- Grundkendskab vedrørende udstyr til hest og rytter
- Betegnelser for og betydningen af det vigtigste strigletøj og hesteudstyr
- Grundlag i hestens adfærd, signaler, karaktervurdering
- Grundlag i opstaldning, pleje og fodring
- Rideteori : Sæde, rytterens hjælper, hovslagsfigurerne
- Rytterens og hestens sikkerhed

Praktik:

a) Omgang med hesten.

Hove- og hælepleje, læse hestens adfærd, føre og binde hesten, hesteudstyr, op- og afsadling, forsørgning af hesten efter ridning

b) Ridning

Siddeøvelser: op- og afsidning, letridning og nedsidning

Ridebaneordning: disciplin på banen, hovslagsfigurer

Hestens gangarter

Rytterens hjælper: sæde, schenkler, vægt og hænder (tøjler)

Grundøvelser i dressurridning

Der undervises i forskellige fitness-discipliner for piger såvel i hallen som i fitnesscentret.

## **SUP (Stand up padling)**

Eleverne får undervisning i stand up padling på skolens SUP-boards, ligeledes råder skolen over våddragter til formålet. SUP-padling foregår på kystnært område ved Åbenrå fjord. Sejlads foregår i perioden fra 1. april til 30. okt.

## **Faustball**

Godt nok er Faustball (frit oversat: nævebold) ikke den mest kendte sport, men de fleste, der får en smagsprøve, bliver bidt af den. Der bliver spillet udendørs på græs, men også indendørs, og sporten minder mest om en blanding mellem volleyball og tennis. Faustball er præget af dynamik og meget bevægelse, men når vi spiller det på skolen, handler det også meget om at have det sjovt, og alle kan være med.

### **Body & Mind**

På Body & Mind linjen starter vi med en fælles enhed. Uanset om det er stretching, yoga eller træning, er vi fleksible bare det opfylder dine egne behov. Du kan derefter sætte dit eget fokus. Dette kan være en enhed i fitnessrummet, en løbetur, en målrettet træning eller endda meditation på stressede dage. Her stoler vi på dit personlige ansvar for at bruge tiden fornuftigt og gøre noget godt for din krop.

### **Billedkunst**

I linjefaget billedkunst vil eleverne med en undersøgende og eksperimenterende tilgang se sig selv og andre igennem kunstens øje.

Vi arbejder bl.a. med:

- elevernes portrætter, ved at forandre dem med collageteknikker i forskellige materialer (papir, stof, farve etc.)
- emnet maleri, hvor vi lærer kendte kunstnere (f.eks. Picasso, Miró, Nolde) at kende, og afprøver deres formsprog og teknikker på papir og lærred
- enkelt layout i form af Pixel Art og eget materialevalg
- Street Art kunstneren Banksy, hvis samfundskritiske værker vi analyserer og fortolker, samt udforsker teknikker i Style Writing og Stencil Graffiti
- inspirationer fra besøg af kunststillinger.

Ved hjælp af forskellige visuelle former og med indflydelse af egne ideer udtrykker eleverne sig både kreativ og kommunikativ i skolens rammer.

### **Gastronomi**

I linjefaget *Gastronomi* er der fokus på glæden ved at lave mad og bage. Eleverne vil blive introduceret til forskellige bageteknikker og anden relevant viden om madlavning og hygiejne i et køkken. Eleverne vil i linjefaget stifte bekendtskab med alt fra lette, varme retter f.eks. pastaretter, salater til bagning af brød og kager. Derudover vil der i forløbet være fokus på årstidsbestemt madlavning, derfor vil eleverne også blive introduceret til syltning og forskellige slags julebag. Målet med dette linjefag er, at eleverne får glæde ved madlavning samt at de opbygger en basisviden omkring gængs madlavning

### **Studietid**

Der tilbydes studietid i form af lektielæsning med en lærer. Eleverne kan komme med opgaver, stile osv. fra undervisningen, som kan blive gennemgået og forklaret i et mindre forum. Formålet med faget er at støtte eleverne i deres lektielæsning samt at give tips og tricks til, hvordan en opgave kan løses. Det foregår enten individuelt eller i mindre grupper, så alle elever kan stille spørgsmål til opgaverne og komme til orde. Det aftales individuelt med eleverne, om de opholder i klassen eller på deres eget værelse.

### **Science**

I science arbejdes der med sammenhængen mellem mekanik, elektronik og informatik.

Ligeledes vil der være mulighed for at spille computerspil med lærervejledning i strategisk planlægning, gennemførelse og evaluering af strategier. Ved arrangementer arbejder scienceholdet med lyd og lys.

## **Kørekort**

Der er mulighed for at tage kørekort til almindelig personvogn, mens eleven går på efterskolen. Undervisningen starter efter jul. En lokal kørelærer afholder teoritimerne på skolen og står for de praktiske køretimer. Førstehjælpskurset tages også på skolen. Flere informationer herom fås ved Rico Andersen.

## **Garnhygge**

I garnhygge bliver garn brugt til at udtrykke sig kreativt, prøve ideer af, blive bedre til at mestre teknikkerne – eller kaste sig ud i at strikke en hue eller hækle et tæppe for første gang.

Garnhygge er et kreativt linjefag, hvor der afprøves forskellige teknikker, eksperimenteres en masse, og hvor der er plads til fordybelse og nørkleri.

Vi strikker, hækler, broderer, knytter, og hvad vi ellers kan finde på med garn. Her slippes kreativiteten løs, og der er mulighed for at skabe noget, der er ens helt eget.

På garnhygge er der plads til alle uanset erfaring og niveau. Vi hygger, sludrer og samarbejder over en kop te eller kaffe og vægter et tæt fællesskab højt.

## **Jagttegn**

For at få jagttegn i Danmark skal du bestå en jagtprøve, der består af en teoretisk og praktisk del. Du kan tidligst blive indstillet til jagtprøven i det kalenderår, hvor du fylder 16 år. Når du har bestået jagtprøven, skal du bestå en skydeprøve for at gå på jagt med den pågældende våbentype.

## **Skolens inklusionstilbud**

Inklusionstilbuddet til eleverne aftales individuelt for den enkelte elev alt efter elevens behov.

Inklusionstilbuddet kan bestå af hensyntagen til eleven i den almindelige undervisning i form af undervisningsdifferentiering og holddannelse samt individuelle aftaler, nødvendige pauser i undervisningen, samtaler med kontaktlæreren i skolens samværsdel samt samtaler med en familierådgiver fra ”Sozialdienst”, som er en person, som kan støtte inklusionselever med samtaler i hverdagen. I faget matematik har vi en lektion pr. uge, som er en tolærerordning, hvor inklusionselever kunne deltage i. Lektiehjælp kan også aftales efter behov.